

WAAROM NIVRA EN NOVAA BESLUITEN TOT EEN HUWELIJK

Romantiek of ratio?

29 september 2009: NIVRA en NOVAA presenteren hun gezamenlijk concept-fusievoorstel aan de leden en kondigen een reeks consultaties aan over de inhoud.

Via de opinies en weblogs van Accountant.nl komen de eerste commentaren binnen.

En tijdens de consultatieronde in het land worden kritische vragen gesteld. Hoe zit het met de positie van het mkb? Komt de pluriformiteit van de achterban tot zijn recht? Spreekt uit het voorstel wel de passie die geliefden met huwelijksplannen zouden moeten hebben?

Of doet het opstellen van huwelijksvoorwaarden daar niks aan af?

TEKST MARC SCHWEPPE* | BEELD CORBIS

Tijdens de consultatiebijeenkomsten in het land is de pluriformiteit een belangrijk thema. Met name voor de AA's die naar de ledenbijeenkomsten komen is het brede karakter van een nieuwe beroepsorganisatie wenselijk. Dus worden er vragen gesteld over de samenstelling van het

Als NIVRA en NOvAA zelf niet acteren, zal de politiek handelen.

bestuur en de vertegenwoordiging daarin van de accountants in business.

Mkb

Voor de positie van de accountant in het mkb is een aandachtspunt. In het fusievoorstel wordt niet voorzien in een aparte mkb-kamer, maar maken de mkb-accountants deel uit van de groep openbaar accountants. Is dat wel voldoende? NOvAA-voorzitter Gert-Jan van der Wielen licht de gekozen structuur toe: "De toevoeging van een aparte mkb-kamer maakt het onnodig lastig. Leden moeten dan gaan kiezen of ze mkb-adviseur of controlerend accountant willen zijn, terwijl ze vaak zowel samenstelopdrachten als wettelijke controles doen. Het zou leiden tot versnippering, terwijl we staan voor één gezamenlijke beroepsorganisatie. Het mkb is sterk vertegenwoordigd binnen het nieuwe bestuur. Ik heb alle vertrouwen in die opzet."

TITEL

Ook zijn er leden die zorg uitspreken over de kwaliteit van de opleiding en de status van de RA-titel in de gefuseerde organisatie. "Die status staat niet ter discussie", aldus NIVRA-voorzitter Jan Helderman. "Er is bewust gekozen voor het behouden van beide titels naast elkaar, elk met hun specifieke kenmerken en kwaliteiten. Zolang de markt en de samenleving de waarde

ervan erkennen, is het goed om beide kwalificaties te koesteren."

De samenwerking tussen verschillende disciplines binnen één organisatie stimuleert in de ogen van de bestuurders de beroepsontwikkeling. Door RA's en AA's samen te brengen in één beroepsorgani-

Bewust is gekozen voor het behouden van beide titels naast elkaar.

satie zal de huidige samenwerking binnen de beroepspraktijk verder worden versterkt.

POOLSE LANDDAG

De aanvankelijke omvang van het nieuwe bestuur roept bij sommige leden vragen op. Dertien bestuursleden, maakt dat een bestuursvergadering niet tot een Poolse Landdag? Wat NIVRA en NOvAA betreft niet. "Natuurlijk is het een

Fusiedossier op Accountant.nl

Met het verschijnen van het concept-fusievoorstel begint de voorgenomen fusie van NIVRA en NOvAA vorm te krijgen. De laatste ontwikkelingen en de discussiebijdragen over de fusie vindt u in een nieuw dossier op Accountant.nl (onder 'Dossiers'). Eerder verschenen dossiers over Ahold, arbeidsmarkt, IFRS SME, kredietcrisis, onafhankelijkheid, Satyam en XBRL.

compromis, maar de ambitie is om die omvang van het bestuur na de start geleidelijk terug te brengen. Voor de eerste periode biedt het een garantie dat alle belangen op het hoogste niveau worden gehoord", stelt Van der Wielen. De sterke positie van openbaar accountants in het nieuwe bestuur (acht van de dertien leden)

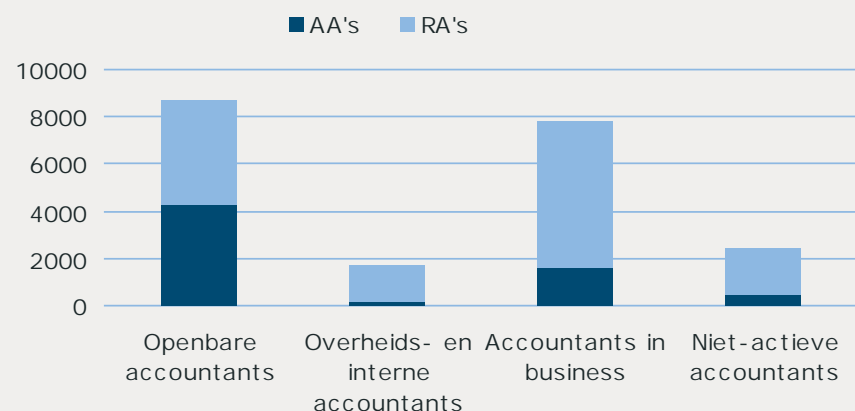
sluit aan bij de wettelijke positie en het belang van het openbare beroep

naar het maatschappelijk verkeer. Ook is gekeken naar een krachtig geluid van de accountant (AA en RA) in het mkb. Maar ook de accountant in business verdienen door hun relatieve omvang en maatschappelijk belang een sterke vertegenwoordiging.

EÉN STEM

De kritische vragen tijdens de bijeenkomsten en uit de ledenpeilingen tonen aan dat de fusie leeft onder de achterban van NIVRA en NOvAA. "Dat is een goede zaak", vindt Helderman. "De twintigduizend accountants die nu lid zijn van beide organisaties kenmerken zich door hun veelheid aan meningen. De ambitie van de nieuwe organisatie is om te kiezen voor een structuur die recht doet aan die verschillende opvattingen en tegelijk maakt dat op actuele ontwikkelingen op gezaghebbende wijze kan worden gereageerd. De inbreng van alle ledengroeperingen zal tot één opvatting van de beroepsorganisatie moeten leiden. Niet altijd makkelijk, maar wel belangrijk: één stem naar buiten betekent een krachtiger en eenduidig optreden; naar toezicht-

Aantallen RA's en AA's

Hoofdlijnen van het concept-fusievoorstel

De nieuwe beroepsorganisatie heeft **vier strategische beleidsdoelstellingen**:

- Kwaliteitsbevordering van het accountantsberoep
- Hoogwaardige educatieve standaard
- Een beroep dat met één stem spreekt
- Garanderen van continuïteit binnen de beroepsgroep

Voor alle accountants geldt: **beide titels blijven naast elkaar bestaan**.

Ongeacht de titel wordt de kwaliteit van de beroepsuitoefening gewaarborgd door gelijke beroepsregels voor alle accountants binnen een bepaalde ledengroep.

De nieuwe beroepsorganisatie is van en voor **alle AA's en RA's**. Een pluri-forme PBO met **vier ledengroepen**, ingedeeld in lijn met de VGC:

- openbaar accountants
- intern en overheidsaccountants
- accountants in business
- niet-actieve accountants

Om de verschillende ledengroepen goed te kunnen faciliteren is gekozen voor een **governance-structuur** met drie niveaus, waarmee de zeggenschap van de verschillende ledengroepen wordt geborgd.

Eerste niveau: algemeen, centraal niveau voor alle leden. Regelt formele zeggenschap op terreinen als toezicht, tucht, de titel, PE-verplichtingen en gedrags- en beroepsregels.

De belangrijkste organen zijn de ledenvergadering en het algemeen bestuur.

Tweede niveau: hierin zijn de ledengroepen openbaar accountants, intern en overheidsaccountants en accountants in business georganiseerd. Deze hebben elk een eigen bestuur en via één van de bestuursleden een *linking pin* naar het algemeen bestuur.

Derde niveau: hierbinnen kunnen leden zich rondom verschillende onderwerpen organiseren. Op dit niveau worden dwarsverbanden gelegd door de ledengroepen heen.

Het **algemeen bestuur** telt dertien leden, als volgt verdeeld:

	Openbaar accountants	Overheids- en intern accountants	Accountants in business	Totaal
AA	4	0	1	5
RA	4	1	3	8
Totaal	8	1	4	13

Het bestuur wordt bijgestaan door **adviesraden**. In ieder geval zijn dat:

- *Raad van Advies*: adviseert over zaken van strategisch of anderszins zwaarwegend belang
- *Raad voor Toezicht*: toezicht op stage/praktijkopleiding, PE en kwaliteit van de beroepsuitoefening
- *Adviescollege voor Beroepsreglementering*: adviseert bij tot stand brengen van beroepsreglementering en kent drie aandachtgebieden: ethiek, assurance en non-assurance.

De uiteindelijke **bureauorganisatie** is kleiner in omvang dan de som van de huidige organisaties, wat op termijn zal leiden tot besparing op personeels- en andere kosten. Het bureau heeft een tweehoofdige directie, daaronder functioneert een MT. Directie- en MT-leden worden benoemd door het algemeen bestuur.

Na zorgvuldige weging is op basis van praktische en financiële argumenten besloten te kiezen voor **huisvesting** in het huidige NIVRA-kantoor in Amsterdam.

De eigen **vermogensposities** van de huidige organisaties verschillen. Het NIVRA zal bij de totstandkoming van de nieuwe beroepsorganisatie haar

eigen vermogen inbrengen. De NOVAA zal naar verhouding van het aantal leden (twee staat tot één) eveneens eigen vermogen inbrengen. Het surplus aan eigen vermogen van de NOVAA zal op nader te bepalen wijze apart worden gezet, onder beheer van de AA's blijven en op een door de AA's in het algemeen bestuur te bepalen wijze terugvloeien aan de AA's.

Bloggen over fusieplannen

De opinie- en weblogmogelijkheden op Accountant.nl bewijzen rondom de presentatie van het fusievoorstel van NIVRA en NOvAA opnieuw hun bestaansrecht.

Berry Wammes, algemeen directeur a.i. van het NIVRA, geeft de aftrap met zijn column 'Fusie, waarom zouden we?'. Hij refereert aan mislukte fusieopgingen van beroepsorganisaties voor accountants uit het verleden:

"Uiteindelijk heeft iedereen zijn gelijk gehaald, maar het resultaat is helaas dat alles gewoon bij hetzelfde is gebleven. En dat is niet goed voor het beroep. Want één sterke accountantsorganisatie is simpelweg beter dan twee zwakkere, zeker in een klein landje als Nederland."

De voorzet van Wammes wordt door Marcel Pheijffer beantwoordt met een verzoek om klare wijn te schenken. Pheijffer is voorstander van de fusie, maar stelt wel kritische vragen en ervaart het voorstel als een verstandshuwelijk: "Op belangrijke punten zijn duidelijkere keuzes dan de gemaakte denkbaar, maar het compromis is kennelijk heilig."

Ook het Wildschut-collectief pleit voor passie in het fusiedocument: "Willen NIVRA en NOvAA werkelijk de handen op elkaar krijgen voor deze fusie, dan zal er toch echt een inspirerend verhaal moeten komen waaruit blijkt wat voor prachtigs het accountantsberoep dankzij deze fusie kan bieden aan de maatschappij".

Diverse commentatoren gaan in op het argument van een beroep dat met één stem spreekt. Hoe kan dat als je een brede pluriforme achterban wilt blijven koesteren? "Er is binnen NIVRA plus NOvAA maar één beroep uniek: dat van financial auditor. Alle andere beroepen worden ook buiten NIVRA plus NOvAA beoefend", aldus Hans Blokdijk.

Een andere éminence grise, Jules Muis, filosofeert in het licht van de fusie over *"reinventing oneself"*. "Over andere inhoudelijke functies en een ander bedrijfsmodel, waarin de stem van een pluriforme beroepsorganisatie opnieuw - en verrijkt - van wezenlijk belang kan worden."

Mkb-adviseur Jan Wietsma ten slotte zet niet alleen zijn eigen blogsite in, maar verdedigt het fusievoorstel ook op Accountant.nl. Hij kijkt naar de toekomst: "Het beroep '2020-proof' maken lukt veel beter als er vanuit één beroepsorganisatie wordt gewerkt. Daarbij kan prima recht worden gedaan aan de diverse belangen die er binnen de beroepsgroep zijn." Zijn slotconclusie is dan ook helder: "laten we niet de fout maken om massaal tegen te stemmen. Die nee-stem zal zich uiteindelijk als een boemerang tegen ons keren".

Er is gekeken naar een krachtig geluid van de accountant (zowel AA als RA) in het mkb.

houders, wetgever, politiek en maatschappelijk verkeer."

POLITIEK

De timing is van belang voor het slagen van de fusie. Het accountantsberoep ligt sinds begin deze eeuw immers onder een vergrootglas. Als NIVRA en NOvAA zelf niet acteren, zal de politiek handelen. Bij de ondertekening van de intentieverklaring, in november 2008, is door minister Bos benadrukt dat het ministerie de fusieplannen ondersteunt.

In een brief van begin oktober 2009 informeert de minister de Tweede Kamer

over de voortgang van de fusie. Opnieuw spreekt daaruit steun voor het samengaan en het behoud van de publiekrechtelijke status. NIVRA en NOvAA houden over de invulling van de fusie regelmatig contact met het ministerie van Financiën.

Jan Helderman is blij dat de kritische commentaren op het conceptvoorstel al vroeg in de consultatiefase zijn geuit. "Het definitieve fusievoorstel moet recht doen aan de discussie en de gepresenteerde argumenten. Het zal er dus op sommige punten ongetwijfeld iets anders uitzien dan het conceptvoorstel. Maar onverminderd blijft overeind dat de fusie van grote waarde is: voor het maatschappelijk verkeer en voor de toekomst van het

accountantsberoep zelf. Daarom hoop ik van harte dat leden met het finale voorstel zullen instemmen."

Het definitieve fusievoorstel wordt door NIVRA en NOvAA medio november 2009 aan de leden voorgelegd. Zowel via een afsluitende ledenpeiling als tijdens de beide ledenvergaderingen van NIVRA en NOvAA op 16 december aanstaande kunnen de leden zich over dat document uitspreken. Als beide geliefden volmondig ja zeggen, maakt dat het bezegelen van een huwelijk een stuk makkelijker. □

NOOT

* Marc Schweppe is senior communicatieadviseur bij het NIVRA.